

PATVIRTINTA

Kauno Kovo 11-osios gimnazijos
direktorius 2024 m. rugsėjo 19 d.
įsakymu Nr. V1-86

KAUNO KOVO 11-OSIOS GIMNAZIJOS UGDYMO NE GIMNAZIJOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Siekiant pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios programos), nustatytų tikslų, mokinių mokymosi procesas turi būti organizuojamas ne tik gimnazijoje ir jos aplinkoje, bet ir ne gimnazijos aplinkose, organizuojant išvykas į muziejų, teatrą, galeriją, parką, STEAM (angl. *Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics*) (toliau – STEAM) atviros prieigos centrus ar kitas mokymuisi aktualias aplinkas.

2. Gimnazija, ugdymo procesą organizuodama ne gimnazijos aplinkoje, priima ir derina sprendimus dėl organizavimo laiko, vietos, formos, turinio atitikties Bendrosioms programoms bei saugumo reikalavimams. Ugdymo procese skiriamos prasmingos užduotys, vertinama mokymosi pažanga.

3. Ugdymo ne gimnazijos aplinkoje organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) numato ugdymo ne gimnazijos aplinkoje tikslus, formas, trukmę ir reikalavimus mokinių saugumui bei prasmingam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti. Aprašo nuostatos netaikomos vykimui į fizinio ugdymo pamokas, kai jos organizuojamas baseinuose ar sporto aikštynuose ir vyksta ne rečiau kas dvi savaites. Gimnazija nuolatinį vykimą į fizinio ugdymo pamokas, organizuojamas baseinuose ar sporto aikštynuose, reglamentuoja vidaus teisės aktuose.

II SKYRIUS UGDYMO NE GIMNAZIJOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

4. Atsižvelgiant į dalyko bendrosios programos mokymosi turinį, ugdymo procesas ne gimnazijos aplinkoje gali būti organizuojamas vykdam:

4.1. išvykas, t. y. išvykimus iš gimnazijos mokymosi tikslais: į muziejus, STEAM centrus, parkus, sporto aikštynus, baseinus ar kitus objektus, erdves, kuriose organizuojamas ugdymo procesas;

4.2. pažintines veiklas, kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklas, skirtas vaikų ir jaunimo tautiniam, pilietiniam ir kultūriniam ugdymui skatinti.

5. Pažintinės veiklos organizavimo formos:

5.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

5.2. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

5.3. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

5.4. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

5.5. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

5.6. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

5.7. kitos gimnazijos vykdomos pažintinės veiklos formos.

6. Ugdymo proceso ne gimnazijos aplinkoje trukmė gali būti:

6.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

6.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

6.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

7. Ugdymas ne gimnazijos aplinkoje gali būti organizuojamas:

7.1. artimoje aplinkoje, netoli gimnazijos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ar parkuose ir kituose objektuose;

7.2. savivaldybės teritorijoje;

7.3. kitos savivaldybės teritorijoje;

7.4. kitoje šalyje.

III SKYRIUS

UGDYMO NE GIMNAZIJOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

8. Ugdymo ne gimnazijos aplinkoje poreikį numato mokytojai, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus. Poreikis organizuoti ugdymą ne gimnazijos aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su gimnazijos vadovu ar jo įgaliotu asmeniu. Planuojant organizuoti ugdymą ne gimnazijos aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksnius:

8.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko Bendrojoje programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;

8.2. mokinių saugumo. Numatyti priemones mokinių saugumui esant ne gimnazijos aplinkoje užtikrinti;

8.3. įtraukumo. Siūlant veiklas atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;

8.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalauti ši veikla ir ar gimnazija gali juos skirti;

8.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.

9. Siekiant, kad ugdymas ne gimnazijos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį, rekomenduojama:

9.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

- 9.2. įtraukti mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams suprasti kontekstą;
- 9.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laiką iš dalies panaudoti mokymuisi;
- 9.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;
- 9.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones;
- 9.6. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

10. Organizuojant išvyką, vykimą į pažintines veiklas (toliau – Išvyka) ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami lydintys asmenys ir Išvykos vadovas. Lydintys asmenys – suaugę asmenys, kurių funkcijas apibrėžia gimnazijos vadovas. Lydinčiųjų asmenų skaičius priklauso nuo Išvykoje dalyvaujančių mokinių skaičiaus. Jeigu Išvykoje dalyvauja:

- 10.1. iki 15 mokinių, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;
 - 10.2. 30 mokinių, skiriamas Išvykos vadovas ir 2 lydintys asmenys;
 - 10.3. organizuojant Išvyką į užsienį, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintys asmenys santykiu 15 mokinių – 2 lydintys asmenys; 30 mokinių – 4 lydintys asmenys.
11. 1–2 klasių mokiniams organizuojamos išvykos ne į ilgesnės nei vienos ugdymo dienos trukmės.

12. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne gimnazijos aplinkoje, nustatoma, kad gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne gimnazijos aplinkoje organizavimą, skiria ir tvirtina Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis, vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai Išvykai.

13. Išvykos, pažintinės veiklos (toliau – Išvyka) vadovas:
 - 13.1. rengdamas Išvykos programą numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų sveikatos būklę, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką), galimas rizikas ir pasirėngimą jas valdyti;
 - 13.2. prieš 3 dienas informuoja budintį vadovą apie Išvykos tikslą, programą, pateikia Priedus Nr. 1, 2;
 - 13.3. iš anksto informuoja, suderina užduotis su dalykų mokytojais, kurių pamokose mokiniai nedalyvaus, užpildo Priedą Nr. 2;
 - 13.4. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) dėl organizuojamos Išvykos elektroniniame TAMO dienyne arba sutikimo forma Priedas Nr. 3;
 - 13.5. supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su Išvykos tikslais, programa, aptaria išvykos vykdymą, paskirsto mokiniams užduotis, numato refleksijos formas;
 - 13.6. praveda mokiniams saugaus elgesio instruktažą, supažindina grupės narius su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimusi pirmosios pagalbos vaistinėle, saugaus eismo taisyklėmis, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi reikalavimais (Priedas Nr. 4);
 - 13.7. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;
 - 13.8. užtikrina mokinių saugumą visos Išvykos metu, reikalui esant suteikia pirmąją medicininę pagalbą;

13.9. susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugumui, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia Išvykos vykdymą ir informuoja gimnazijos direktorių.

14. Išvykos vadovas ir dalykų mokytojai tą dieną e. dienyno pamokos temai skirtoje grafoje nurodo Išvykos uždavinius, lankomumo nežymi.

15. Nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

15.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą už Išvyką atsakingam asmeniui. Už mokinius, nedalyvaujančius Išvykoje, atsakingi tėvai;

15.2. su Išvykai organizuoti susijusių išlaidų apmokėjimu;

15.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimu lydintiems asmenims.

16. Mokiniai atsakingi:

16.1. už dalyvavimą Išvykoje. Atsisakyti dalyvauti gali tik dėl sveikatos problemų;

16.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

V SKYRIUS

IŠVYKOS Į UŽSIENĮ ORGANIZAVIMAS

17. Išvyka į užsienį mokymosi tikslais galima, jeigu Išvykos programa ir tikslai padeda siekti Bendrosiose programose numatytų ugdymo tikslų. Prieš Išvyką į užsienio šalį susipažįstama su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį.

18. Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, susipažinęs su mokytojo planuojamos Išvykos programos projektu, kuris rengiamas gimnazijos nustatyta tvarka, priima sprendimą dėl mokinių Išvykos į užsienį organizavimo. Gimnazijos vadovas skiria Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis, su jais aptaria Išvykos programą, saugaus vykimo aplinkybes, galimas rizikas bei jų valdymą.

19. Išvykos į užsienį vadovas:

19.1. sudaro detalią Išvykos programą;

19.2. numato galimas kelionės rizikas ir jų valdymą ir aptaria su mokyklos vadovu;

19.3. pateikia Išvykos programą ir detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją;

19.4. pateikia reikalavimus reikalingai informacijai gauti iš nepilnamečių mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir pilnamečių mokinių, kurią turi žinoti Išvykos vadovas vykdamas į Išvyką;

19.5. organizuoja vizos, jeigu reikalinga, gavimą;

19.6. organizuoja mokinių pasirėngimą vykti į Išvyką, atsižvelgdamas į gimnazijos nustatytas taisykles / reikalavimus. Neišvykusiems mokiniams ugdymo procesas organizuojamas gimnazijoje įprasta tvarka;

19.7. supažindina su Išvykai į užsienį reikalinga informacija, paaiškina pagrindinius kultūrinius skirtumus, nurodo galimus informacijos šaltinius, pasiūlo mokiniams savarankiškai susipažinti su šalimi, į kurią vykstama;

19.8. supažindina su išvykos taisyklėmis.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Išvykoms organizuoti ugdymo procese pagal galimybes naudojamos pažintinei veiklai skiriamos lėšos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

21. Gimnazija organizuodama išvykas vadovaujasi ugdymo plane nustatyta tvarka (integruoto ugdymo dienos organizuojamos kas 2 mėnesius).

22. Mokinio mokymosi laikas išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

23. Pasibaigus Išvykai, vadovas su mokiniais apibendrina įvykdytus tikslus ir uždavinius, įsivertina įgytas bendrąsias ir asmenines kompetencijas, vykdo Išvykos refleksiją, pasidalina sėkmės istorija su kitais pedagogais, viešina išvykų patirtį gimnazijos svetainėje.

(vardas ir pavardė didžiosiomis raidėmis)

(pareigos)

Kauno Kovo 11-osios gimnazijos
direktoriui Stanislovui Milašiui

**PRAŠYMAS
DĖL LEIDIMO MOKINIAMS IŠVYKTI**

(data)

Prašome leisti vykti su mokiniais(sąrašas pridedamas) į edukacinę išvyką. Mokiniai su saugaus elgesio taisyklėmis supažindinti.

Išvykos pavadinimas	
Išvykos maršrutas	
Išvykos data	
Išvykimo ir grįžimo laikas	
Išvykos vadovas	
Lydintis (-ys) asmuo(-ys)	
Vykstančių mokinių klasė(-ės)	

Vykstančių mokinių sąrašas:

Eil. Nr.	Mokinio pavardė, vardas

(Parašas)

IŠVYKOS PROGRAMA IR UŽDAVINIAI

Pamokos	Tikslai/uždaviniai/užduotys	Mokytojas
Klasės valandėlė		
Matematika		
Lietuvių kalba ir literatūra		
Dailė		

(tėvų/globėjų vardas, pavardė, telefonas)

Kauno Kovo 11-osios gimnazijos
direktoriui Stanislovui Milašiui

SUTIKIMAS
DĖL MOKINIŲ IŠVYKOS/EDUKACINIO UŽSIĖMIMO
20 -.....-.....
KAUNAS

Sutinku, kad mano dukra/sūnus, kuri (-is) mokosi
..... klasėje, š. m. d. vyktų į

Sutinku, kad esant reikalui, mano vaikui būtų suteikiama pirmoji medicininė pagalba.

.....
(tėvų/globėjų vardas, pavardė, telefonas)

Išvykstame..... d. val., iš gimnazijos kiemo.
Grįžtamed.val., į gimnazijos kiemą.
Išvykos vadovo telefonas:.....

.....
(parašas) (vardas, pavardė)

KAUNO KOVO 11-OSIOS GIMNAZIJOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ SAUGOS, SVEIKATOS IR ELGESIO TAISYKLĖS

I.BENDROJI DALIS

1. Šios taisyklės yra norminis gimnazijos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus išvykos, ekskursijos, žygio, stovyklos ir t.t. (toliau – turizmo renginys) metu, kad nebūtų padaryta žala gamtai, savo ir kitų mokinių saugai, sveikatai ar gyvybei.
2. Taisyklės nusako su mokinių veikla susijusius pavojus, riziką ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio, drausmės taisyklių ir etiketo reikalavimų kiekviename turizmo renginyje ar turizmo renginio etape.
3. Mokiniui, supažindintam pasirašytinai su šiomis taisyklėmis ir pažeidusiam šiuos taisyklių reikalavimus, taikoma administracinė atsakomybė ir drausminė nuobauda pagal gimnazijoje numatytą tvarką.

II.SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI EINANT PĖSČIOMIS

4. Organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąja kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviu.
5. Organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų ar vietovėse, kuriose nėra šaligatvių, važiuojamąja dalimi privalo:
 - 5.1. eiti kolona ne daugiau kaip 2 eilėmis kuo arčiau dešiniojo važiuojamosios dalies krašto ir tik transporto priemonių judėjimo kryptimi;
 - 5.2.kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis liemenėmis su šviesą atspindinčiais elementais.
6. Tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui organizuotai pėsčiųjų grupei eiti važiuojamąja dalimi draudžiama.
7. Norėdami pereiti perėją pėstysis privalo:
 - 7.1. eiti šaligatvių dešine puse iki pėsčiųjų perėjos;
 - 7.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;
 - 7.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
 - 7.4. pažiūrėti į kairę;
 - 7.5.pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
 - 7.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pasižiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertinta atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį;
 - 7.7. per pėsčiųjų perėją eiti tiesiai, ne įstrižai, neperžengiant jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti;
 - 7.8. visą laiką stebėti gatvę, pasižiūrėti į abi puses;
 - 7.9. jei transporto priemonė atvažiuoja iš dešinės pusės, reikia nesiblaškyti, bet ramiai sustoti gatvės viduryje ir palaukti kol transporto priemonė sustos arba kol pravažiuos.

- 7.10. eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu.
8. Norėdami pereiti nereguliuojamą šviesoforo sankryžą pėstysis privalo:
- 8.1. eiti šaligatvių dešine puse iki sankryžos;
 - 8.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;
 - 8.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
 - 8.4. pažiūrėti į kairę;
 - 8.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
 - 8.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pasižiūrėti į kairę.
Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį.
9. Neleidžiama eiti per reguliuojamą perėją, kai dega geltona, raudona šviesoforo šviesa:
10. Leidžiama eiti, kai dega žalia šviesa.
11. Eiti tiesiai, ne įstrižai per pėsčiųjų perėją, neperžengiant jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti.

III. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VAŽIUOJANT DVIRAČIU

12. Leidžiama važiuoti keliu tik tinkamai paruoštu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų-oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų.
13. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale-raudonos šviesos žibintas, dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus.
14. Dviračių vairuotojai iki 18 metų, važiuodami keliu, privalo būti užsisegę šalną. Kitiems, vyresniems kaip 18 metų asmenims, dviračiu važiuojantiems keliu, rekomenduojama būti užsidėjus ir užsisegus šalną.
15. Dviračių taku dviračio vairuotojas privalo važiuoti kuo arčiau tako (jiems skirtos tako dalies) dešiniojo krašto. Jeigu pėsčiųjų ir dviračių eismui skirtame take ar šaligatvyje važiuojamosios dalies ženklavimo linijomis (baltu dviračio simboliu) yra paženklinta dviračių eismui skirta tako (šaligatvio) dalis, dviračio vairuotojas privalo važiuoti ja ir kuo arčiau dešiniojo krašto. Dviračio vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems. Dviračio vairuotojas norėdamas pervažiuoti į kitą gatvės pusę privalo nultipti nuo dviračio ir persivaryti jį per pėsčiųjų perėją į kitą gatvės pusę. 21. Dviračių vairuotojams draudžiama:
- 15.1 važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai;
 - 15.2 važiuoti automagistralėmis ir greitkeliais;
 - 15.3 važiuoti nelaikant bent viena ranka vairo;
 - 15.4 vežti keleivius;
 - 15.5 būti velkamiems kitų transporto priemonių;
 - 15.6 vilkti kitas transporto priemones;
 - 15.7. važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.

IV. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VYKSTANT TRANSPORTU

16. Maršrutinio transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra - prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio.

17. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja. Jeigu tikrinantis pareigūnas sustabdo transporto priemonę, keleiviams leidžiama išlipti tik jam leidus.
18. Iš važiuojamosios dalies pusės keleiviams leidžiama įlipti į transporto priemonę (išlipti iš jos) tik tuo atveju, jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės ir jeigu tai bus saugu, netrukdydys kitiems eismo dalyviams.
19. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.
20. Važiuojant ne miesto transportu, keleivis privalo sėdėti, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.
21. Jeigu autobuse matomoje vietoje įrengti saugos diržai, keleivis privalo užsisegti saugos diržą.
22. Jei keleivis vyksta viešuoju transportu, jis privalo įsigyti kelionės bilietą ir jį pažymėti.

V. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI MAUDANTIS

23. Maudymosi reikalavimai:

- 23.1 turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais;
- 23.2 maudytis tik paplūdimiuose arba įrengtose maudymosi vietose;
- 23.3. maudytis galima tik turizmo vadovui (mokytojui) leidus bei jam stebint;
- 23.4. vykdam turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto;
- 23.5. maudytis gali ne daugiau kaip 8 vaikai vienu metu;
- 23.6. maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas;
- 23.7. pastebėjus pavojų sveikatai, gyvybei ar įvykus nelaimėi, nedelsiant informuoti turizmo vadovą (mokytoją);
- 23.8. maudymosi plotą privalo žinoti visi nesimaudantieji;

VI. SAUGUS ELGESYS KELIAUJANT LAIVAIS IR LĒKTUVAIS

24. Kelionė laivu įpareigoja gerai pasirengti, nusiteikti psichologiškai, kelionės metu būti drausmingiems, korektiškiems, mandagiems.
25. Prieš kelionę kiekvienas dalyvis pasirūpina asmenine vaistinėle, kuri jam reikalinga, kad nesusirgtų jūros liga. Jeigu jos neišvengėte, laikykitės kajutės režimo. Praneškite grupės vadovui apie savijautą ir informuokite, kur būsite. Esant reikalui, grupės vadovas kreipiasi pagalbos į laivo medicinos tarnybą.
26. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir palydovų reikalavimų.
27. Visur ir visada būti punktualiems.
28. Savavališkai nelipti į lėktuvą ar keltą. Sulaukti leidimo įlipti.
29. Drausmingai, kultūringai elgtis, netrukdyti vieni kitiems.

VII. BENDRI SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI

30. Laiku atvykti į turizmo renginį.
31. Vykdyti turizmo vadovo (mokytojo) nurodymus.
32. Griežtai laikytis šių Mokinių turizmo renginių saugos, sveikatos ir elgesio taisyklių.
33. Neatsiskirti nuo grupės.

34. Laikytis saugaus eismo taisyklių.
 35. Būti drausmingiems, mandagiems; netriukšmauti, nerėkti.
 36. Kultūringai elgtos visuomeniniame transporte, laikytis etiketo taisyklių.
 37. Nešiukšlinti viešose vietose, viešajame transporte.
 38. Elgtis draugiškai ir būti dėmesingiems vienas kitam.
 39. Atlikti turizmo vadovo (mokytojo) ar kito pedagogo paskirtas užduotis.
 40. Gamtoje:
 - 40.1. draudžiama teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus ir t.t.;
 - 40.2. kūrėti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse;
 - 40.3. draudžiama deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, naikinti priešgaisrinius įrenginius.
 - 40.4. sutvarkyti savo stovyklavimo vietą, surinkti šiukšles, užpilti laužavietę.
-